

Autoreferat

1. Imię i nazwisko.

MICHAŁ LECIAK

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

- 1999-2004- studia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Prawa i Administracji, kierunek „prawo”;
- 2004 r.- egzamin magisterski na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Prawa i Administracji, kierunek „prawo”, złożony z wynikiem bardzo dobrym, tytuł pracy magisterskiej: „Wpływ stanu nietrzeźwości lub środków odurzających na odpowiedzialność karną za przestępstwa komunikacyjne”, promotor: prof. dr hab. Andrzej Marek, recenzent prof. dr hab. Violetta Konarska-Wrzosek;
- 2004-2008- studia doktoranckie na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Prawa i Administracji, Katedra Prawa Karnego i Polityki Kryminalnej (aktualnie Katedra Prawa Karnego);
- 2008 r.- obrona rozprawy doktorskiej nt. „Prawnokarna ochrona tajemnicy państwowej-zagadnienia materialne i procesowe”, promotor: dr hab. Andrzej Adamski, prof. UMK, recenzenci: prof. dr hab. Marian Filar, prof. dr hab. Piotr Hofmański; rozprawa doktorska po dokonaniu aktualizacji została opublikowana: M. Leciak, Tajemnica państwowa i jej ochrona w prawie karnym materialnym i procesie karnym, Toruń, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, 2009, s. 1-423;

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych.

- od 1 października 2005 r. do 30 września 2009 r.- zatrudnienie w Bydgoskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy na stanowisku asystenta, a potem starszego wykładowcy;

- od 1 października 2005 r. do 30 września 2008 r.- zatrudnienie na stanowisku asystenta, a potem adiunkta, w Zakładzie Podstaw Prawa Medycznego Wydziału Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu;
- od 1 października 2007 r. do 30 września 2008 r.- zatrudnienie na stanowisku asystenta, a potem adiunkta, w Zakładzie Prawa Karnego Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk;
- od 1 października 2008 r.- obecnie- zatrudnienie na stanowisku asystenta, a potem adiunkta, w Katedrze Prawa Karnego i Polityki Kryminalnej (aktualnie Katedra Prawa Karnego) Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu;
- od 1 października 2009 r.- 30 września 2015 r.- zatrudnienie na stanowisku starszego wykładowcy w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej we Włocławku;

Ponadto, na podstawie umowy zlecenia:

- 2007-2009 r.- Europejska Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Warszawie;
- 2014-2015- Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury;
- 2015-2018- Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu.

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

- **Tytuł osiągnięcia naukowego**

Monografia pt. „Doping w sporcie i jego prawnokarne oceny”.

- **Autor, tytuł publikacji, miejsce, nazwa wydawnictwa, rok wydania, recenzent wydawniczy**

Michał Leciak, Doping w sporcie i jego prawnokarne oceny, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2021, s. 1-348, ISBN: 978-83-8235-982-4, recenzent wydawniczy: dr hab. Jacek Potulski, prof. UG.

- **Cel naukowy**

Dążenie człowieka do nieuczciwego zwiększenia swoich szans w ramach współzawodnictwa towarzyszyło ludzkości od początku jej zainteresowania aktywnością sportową. Działania o charakterze organizacyjno-prawnym mające służyć zwalczaniu tego zjawiska zaczęły być jednak podejmowane dopiero w XX w. Postrzeganie sportu w kategoriach swoistego fenomenu społecznego, w ramach którego doping pozostawał zawsze wręcz naturalnie osadzony, stanowiło na tym tle rzeczywistą przeszkodę. Częściowo konsekwencją takiego stanu rzeczy stał się fakt, że o kształcie polityki antydopingowej w skali międzynarodowej oraz krajowej decydują w pierwszym rzędzie podmioty prywatne (w tym organizacje antydopingowe oraz federacje sportowe). Głębokie interakcje zachodzące pomiędzy tworzonymi przez nie regulacjami a przepisami prawa powszechnie obowiązującego odnoszą się w znacznej mierze do problematyki zwalczania dopingu w sporcie. Tego typu wpływ nie omija przy tym rozwiązań karnoprawnych, co stanowi niewątpliwie zjawisko nowe dla prawa karnego. Jego efektem jest wyraźny trend kryminalizacyjny na świecie, w ramach którego systematycznie i w szybkim tempie wzrasta liczba krajowych ustawodawstw wprowadzających przepisy karne typizujące przestępstwa związane z praktykami dopingowymi. Zabiegom takim towarzyszy naturalnie dyskusja wokół zasadności tego typu reakcji karnej i jej ewentualnego zakresu. Wskazuje się w tej mierze z jednej strony na potrzebę ochrony dóbr pozostających tradycyjnie pod ochroną prawa karnego, w tym życia i zdrowia zawodnika, jego wolności oraz zdrowia ogółu społeczeństwa. Z drugiej natomiast akcentuje się konieczność zabezpieczenia respektowania fundamentalnych zasad sportu, głównie jego integralności oraz uczciwości rywalizacji sportowej. Dodatkowo podnosi się, że prowadzona przez wspomniane podmioty prywatne polityka antydopingowa jest nieskuteczna i nie jest w stanie zapewnić rzeczywistej ochrony wskazanych interesów. Stąd niezbędne jest sięgnięcie po instrumenty prawa powszechnie obowiązującego, w tym rozwiązania karnoprawne. Istotnym argumentem pozostaje przy tym fakt, że wytwarzanie i handel substancjami zabronionymi jako doping w sporcie stanowią od lat obszary zainteresowania zorganizowanych grup przestępczych, funkcjonujących w przestrzeni krajowej oraz międzynarodowej.

Na fali wskazanego nurtu kryminalizacyjnego, w realizacji zobowiązań międzynarodowych, ustawodawca polski powołał regulacji karne o charakterze *lex specialis* na gruncie art. 50 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. tj. z 2022 r., poz. 1599). Objęto wówczas karalnością dwa typy zachowań, związane z

podawaniem małoletniemu zawodnikowi substancji zabronionej lub stosowaniem wobec niego metody zabronionej oraz podawaniem zawodnikowi substancji zabronionej lub stosowanie wobec niego metody zabronionej bez jego wiedzy. Następnie istotnie rozbudowano katalog tego typu przestępstw z chwilą uchwalenia ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o zwalczaniu dopingu w sporcie (Dz.U. tj. z 2022 r., poz. 1258), dalej: DopingU. Prócz podawania substancji zabronionej małoletniemu zawodnikowi lub zawodnikowi bez jego wiedzy (art. 48 ust. 1 i 2 DopingU), objął on także ich udostępnianie bez pozwolenia lub przechowywanie w tym celu, prowadzenie obrotu nimi bez zezwolenia oraz ich niezgodne z prawem przywożenie lub sprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 49 ust. 1–3 DopingU). Poprzez rozwiązania normatywne przyjęte na gruncie wspomnianego aktu prawnego stworzono jednocześnie fundamenty dla kompleksowego systemu reakcji na to zjawisko. Wspomnieć wystarczy, że powołano Polską Agencję Antydopingową (POLADA), powierzając jej zadania m.in. w zakresie prowadzenia kontroli antydopingowych, ustanawiania reguł dyscyplinarnych, realizacji współpracy krajowej i międzynarodowej.

Tego typu tło podjętej tematyki badawczej i skala problemów z nią związanych wywołały żywe zainteresowanie nią w zagranicznej doktrynie prawa karnego oraz prawa sportowego już wiele dekad temu. Nie była ona natomiast przedmiotem pogłębionych analiz w polskiej literaturze. Dotyczy to nie tylko perspektywy karnoprawnej, ale w ogóle problematyki prawnej zwalczania dopingu w sporcie. Tym bardziej nie podjęto próby stworzenia opracowania o charakterze monograficznym. W odniesieniu do kwestii reakcji karnej na omawiane zjawisko nie sposób odnaleźć tego typu prac. Na marginesie tylko można wskazać, że wciąż dotyczy to także dorobku piśmiennictwa zagranicznego.

Z uwagi na powyższe, zasadniczym celem pracy stało się wypełnienie znaczącej luki w zakresie badań na potrzebą i zakresem ingerencji karnoprawnej w odniesieniu do zjawiska dopingu w sporcie. Z taką perspektywą badawczą wiąże się niezwykle szerokie spektrum problemów, co istotnie wpłynęło na określenie zasadniczych kierunków podjętych rozważań. Analiza badawcza zmierza w pierwszym rzędzie do wyznaczenia zakresu znaczeniowego podstawowych pojęć istotnych dla podjętej tematyki. Szczególnie ważne jest przy tym ustalenie miejsca regulacji karnych w systemie środków reakcji na zjawisko dopingu w sporcie, w tym przy uwzględnieniu relacji zachodzących w tej mierze pomiędzy przepisami prawa międzynarodowego (np. Międzynarodowej konwencji o zwalczaniu dopingu w sporcie, sporządzonej w Paryżu dnia 19.10.2005 r., Dz.U. z 2007 r. Nr 142, poz. 999 ze zm., dalej: Konwencja Antydopingowa UNESCO), rozwiązaniami

przyjętymi w polskim ustawodawstwie (np. przepisy DopingU) oraz unormowaniami o prywatnoprawnym rodowodzie (np. Światowego Kodeksu Antydopingowego przyjętego przez Światową Agencję Antydopingową w dniach 3–5 marca 2003 r. w Kopenhadze). Celem pracy pozostaje wszakże w tym zakresie rozstrzygnięcie, czy istniejące instrumenty reakcji, w tym prawnej, w obrębie omawianego zjawiska, głównie w postaci odpowiedzialności dyscyplinarnej, są wystarczające. Rozważania tego typu stanowią przy tym punkt wyjścia do realizacji jednego z zasadniczych założeń pracy, którym pozostaje próba wskazania tych racji merytorycznych, które uzasadniać mogą powoływanie regulacji *lex specialis* typizujących przestępstwa związane z praktykami dopingowymi w sporcie. Osiągnięciu tego celu służy przeprowadzona w pracy analiza porównawcza, mająca w zamierzeniu zobrazować funkcjonowanie różnych modeli kryminalizacji dopingów w sporcie na świecie. Zmierza ona w ten sposób do ustalenia, jakie przesłanki kryminalizacyjne zdecydowały o wprowadzeniu karalności określonych zachowań związanych z dopingiem w sporcie w obcych porządkach prawnych, a także do wskazania- przede wszystkim- pożądanego zakresu przedmiotowego i przedmiotowego reakcji karnej, miejsca osadzenia przepisów karnych oraz charakteru zagrożenia karnego. Tak scharakteryzowane tło prawno-porównawcze pozwoliło na aktualizację kierunku badawczego związanego z analizą funkcjonujących w Polsce rozwiązań karnoprawnych. Prócz rozważań skoncentrowanych na przepisach karnych DopingU musiała ona objąć wszystkie te regulacje karne, które mogą znaleźć zastosowanie w odniesieniu do praktyk dopingowych. Mowa zarówno o unormowaniach Kodeksu karnego (np. przepisy określające przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu), jak i ustaw szczególnych (np. przepisy karne ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, Dz.U. tj. z 2021 r., poz. 1977, dalej: PrFarmU). Jednocześnie tematyce karnoprawnej reakcji na doping w sporcie towarzyszy szereg problemów o wyraźnie praktycznym kontekście. Stąd też jednym z celów pracy była zarazem próba wyeksponowania specyfiki zjawiska dopingów w sportach elektronicznych oraz w tych dyscyplinach sportowych, w których uczestniczą zwierzęta, przy uwzględnieniu kontekstu karnoprawnego. Dostrzeżenie okoliczności prowadzenia rywalizacji sportowej na polu ponadnarodowym zaktualizowało też inny cel pracy, którego głównym wątkiem stały się rozważania wokół miejsca i czasu popełnienia przestępstw związanych z dopingiem w sporcie. Szczególnie interesujące są ponadto problemy dotyczące okoliczności wyłączających odpowiedzialność karną, w szczególności przy uwzględnieniu faktu, że niektóre z nich znajdują swoje osadzenie wśród regulacji tworzonych przez podmioty prywatne (np. Światową Agencję Antydopingową).

Takie ukształtowanie katalogu problemów badawczych służyło realizacji głównego celu monografii. Poprzez ocenę, czy przyjęty w Polsce system reakcji karnej na zjawisko dopingu w sporcie jest spójny, skuteczny i wystarczający, chodziło wszakże o sformułowanie ewentualnych postulatów w warstwie *lex ferenda* w drodze określenia kierunków proponowanych zmian normatywnych.

- **Struktura pracy**

Konstrukcja monografii obejmuje dziewięć rozdziałów. Przy jej tworzeniu uwzględniono potrzebę weryfikacji przyjętych założeń badawczych. Rozdział I stanowi wprowadzenie do podjętej problematyki, a jego zasadniczym celem jest wyjaśnienie podstawowych pojęć użytych w pracy, w tym samego dopingu w sporcie, a także zaprezentowanie ewolucji omawianego zjawiska i instrumentów prawnych powołanych do walki z nim. Uzasadnieniem takiego kształtu tej części opracowania jest przy tym potrzeba wyeksponowania problemów praktycznych oraz prawnych towarzyszących procederowi dopingu w sporcie oraz przedstawienia struktury i charakteru prawnego istniejącego systemu jego zwalczania. Rozważania tego typu stanowią w ten sposób wstęp do analizy zamieszczonej w Rozdziale II. Koncentruje się ona na objaśnieniu założeń polityki antydopingowej zarówno w Polsce, jak i w płaszczyźnie międzynarodowej. Aby nadać mu przymiot kompleksowości, konieczne było uwzględnienie w tym zakresie tak przepisów prawa powszechnie obowiązującego, jak i regulacji tworzonych przez podmioty prywatne funkcjonujące w świecie sportu (w tym m.in. federacje sportowe, agencje antydopingowe). Dlatego też wskazany rozdział obejmuje- po pierwsze- zagadnienia zwalczania dopingu w sporcie w obszarze prawa międzynarodowego, eksponując zaangażowanie Rady Europy, UNESCO, częściowo także Unii Europejskiej. Po drugie zawiera omówienie struktury i funkcjonowania tzw. Światowego Programu Zwalczania Dopingu w Sporcie. Jego głównymi uczestnikami są wskazane podmioty prywatne, na czele ze Światową Agencją Antydopingową. Filarem systemu zwalczania dopingu w sporcie w tym zakresie pozostaje natomiast reżim odpowiedzialności dyscyplinarnej, zasadniczo odmienny od tego znanego polskiemu ustawodawstwu w innych obszarach prawnych. Zaprezentowanie jego charakteru i specyfiki działania ma jednak istotne znaczenie dla rozważań nad potrzebą ingerencji karnoprawnej celem zapewnienia mu ewentualnego wsparcia. Po trzecie, w omawianej części pracy zamieszczono uwagi odnoszące się do systemu walki z dopingiem w sporcie w Polsce, prezentując jego ukształtowanie, sposób funkcjonowania oraz krajowe

mechanizmy odpowiedzialności dyscyplinarnej. Tak nakreślone tło polityki antydopingowej ma w założeniu stanowić punkt wyjścia do podjęcia rozważań odnoszących się do obszaru prawa karnego materialnego. Badanie celowości zastosowania tego typu instrumentarium dla zwalczania omawianej patologii w sporcie poprzedzono jednak oceną przesłanek, które mogą usprawiedliwiać reakcję karną. Dokonano tego w obrębie rozdziału III. Wspiera się ona w przeważającym zakresie na analizie zagranicznego piśmiennictwa, co jest uzasadnione zarówno faktem jego znacznego dorobku, zwłaszcza w literaturze zachodniej, jak i okolicznością związaną z wprowadzeniem w wielu krajach przepisów karnych typizujących przestępstwa związane z dopingiem w sporcie znacznie wcześniej aniżeli w polskim ustawodawstwie. Ich zaprezentowanie ma z kolei miejsce na gruncie rozdziału IV. Przeprowadzona w ten sposób analiza prawnoporównawcza objęła rozwiązania karnoprawne kilkunastu krajów europejskich oraz kilku tych względnie reprezentatywnych spoza Starego Kontynentu. U jej podstaw legło założenie o potrzebie zweryfikowania potrzeby ingerencji karnoprawnej z perspektywy chronionego dobra prawnego, a zarazem próba wskazania właściwego miejsca dla powołania przepisów karnych, pożądanego kształtu znamion normatywnych przestępstw związanych z dopingiem w sporcie czy wreszcie granic zagrożenia karnego. Wnioski w powyższym zakresie posłużyły wszakże do oceny przyjętego w Polsce modelu reakcji karnej na omawiane zjawisko. Najpierw- w obrębie rozdziału V- przedstawiono zatem rys historyczny w odniesieniu do funkcjonujących dotąd w Polsce instrumentów reakcji karnej na doping w sporcie, by następnie dokonać kompleksowej analizy i oceny aktualnie obowiązujących rozwiązań. W rozdziale VI zamieszczono rozważania co do przestępstw stypizowanych w obrębie konstrukcji art. 48 ust. 1 i 2 i art. 49 ust. 1–3 DopingU. Przeprowadzona wykładnia elementów ustawowego opisu takich czynów została wsparta wnioskami w płaszczyźnie systemowej i prawnoporównawczej oraz postulatami w warstwie *lex ferenda*. Jej istotnym uzupełnieniem pozostaje analiza zawarta w rozdziale VII. Skupia się ona bowiem na tych przepisach karnych, które mogą znaleźć zastosowanie w odniesieniu do różnych zachowań związanych z dopingiem w sporcie wtedy, gdy zaaplikowanie wspomnianych regulacji karnych DopingU nie będzie możliwe. W ten sposób poddano ocenie wybrane regulacje Kodeksu karnego (np. w obszarze przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu) oraz ustaw szczególnych (np. w zakresie przestępstw narkotykowych oraz farmaceutycznych). Poza tym, w obrębie rozdziału VIII zamieszczono rozważania co do wybranych problemów reakcji karnej na doping w sporcie. Są one powiązane ze zjawiskiem dopingiu w sportach elektronicznych, jego stosowania względem

zwierząt, okoliczności wyłączających odpowiedzialność karną w ramach zachowań związanych z tym procederem oraz ustaleń co do miejsca i czasu popełnienia takich przestępstw. Badania przeprowadzone w rozdziale IX mają natomiast służyć uwydatnieniu najistotniejszych problemów towarzyszących ściganiu sprawców wspomnianych przestępstw. Odnoszą się one do analizy funkcjonujących w Polsce i na świecie instrumentów prawnych, w tym między innymi tych określających organy uprawnione do ścigania, zasad współpracy na szczeblu krajowym i międzynarodowym oraz interakcji zachodzących pomiędzy reżimami odpowiedzialności dyscyplinarnej oraz karnej. Zwieńczeniem opracowania są uwagi zawarte we wnioskach końcowych, podzielonych na dwie zasadnicze części. W obrębie pierwszej dokonano podsumowania ocen wyłaniających się na tle analizy przeprowadzonej na gruncie rozdziałów I-IX. W drugiej z kolei przedstawiono postulaty *de lege ferenda*.

- **Wykorzystane metody badawcze**

Przeprowadzona w pracy analiza badawcza ma charakter teoretyczny. Posiłkuje się ona metodą dogmatyczną, skoncentrowaną na analizie tych konstrukcji prawnych, w tym karnoprawnych, które pozostają merytorycznie powiązane z przedmiotem opracowania. Oceny wynikające z przeprowadzonych w tym zakresie badań wspierają się przede wszystkim na wynikach wykładni językowej, wykładni funkcjonalnej oraz wykładni historycznej. Istotnym uzupełnieniem okazały się także wnioski w płaszczyźnie prawnoporównawczej.

Materiałem źródłowym wykorzystanym w ramach realizacji badań stały się głównie akty prawa międzynarodowego, akty prawa polskiego oraz obcych ustawodawstw krajowych. W niemałym zakresie konieczna była również analiza regulacji stanowionych przez federacje sportowe, agencje antydopingowe i inne podmioty prywatne funkcjonujące w świecie sportu. W drodze powyższych założeń, rozważania skoncentrowane na polskim ustawodawstwie musiały objąć przede wszystkim przepisy prawa karnego materialnego, a także unormowania o charakterze przeważnie administracyjnoprawnym, m.in. w zakresie rekonstrukcji znamion niektórych typów przestępstw. Zakres przedmiotowy opracowania wymagał równocześnie wykorzystania poglądów judykatury oraz dorobku piśmiennictwa krajowego i zagranicznego, głównie z dziedziny prawa karnego oraz prawa sportowego.

- **Osiągnięte wyniki**

Zjawisko doping w sporcie stanowi problem społeczny, naruszając istotne dla tej formy aktywności człowieka wartości. W drodze podjętej w pracy analizy wykazano, że zaangażowanie instrumentów prawa karnego dla jego zwalczania jest uzasadnione, choć w ograniczonym zakresie. Charakter praktyk dopingowych sprawia, że powiązane z nimi zachowania mogą godzić w różne dobra i interesy. Mowa w pierwszym rzędzie o tych z nich, które prawo karne obejmuje tradycyjnie ochroną. Wśród nich wskazać można głównie zdrowie publiczne oraz życie i zdrowie jednostki. Jednocześnie rozwiązania funkcjonujące w ramach systemu zwalczania doping w sporcie stworzonego i administrowanego przez organizacje antydopingowe oraz federacje sportowe nie są w stanie zapewnić skutecznego ścigania sprawców niepożądanych praktyk dopingowych i egzekwowania ich odpowiedzialności. Środki reakcji dyscyplinarnej mogą wszakże być ewentualnie uznane za wystarczające wyłącznie w odniesieniu do indywidualnych przypadków. Mogą być bowiem stosowane wyłącznie co do zawodników i podmiotów z ich otoczenia. Będą one natomiast całkowicie bezskuteczne wszędzie tam, gdzie chodzić będzie przede wszystkim o zachowania związane ze stosowaniem doping w sporcie przez osoby spoza wskazanego kręgu oraz te polegające na produkcji oraz różnych formach obrotu substancjami zabronionymi jako doping w sporcie, w szczególności przy uwzględnieniu współczesnej skali tego procederu oraz faktu zaangażowania zorganizowanej przestępczości w tym obszarze. Nie bez znaczenia pozostaje przy tym, że wzrastający na świecie popyt na tego typu środki dotyczy w znacznej mierze sportu nieprofesjonalnego. Wobec tego, w tych obszarach, w których brak jest instrumentów reakcji karnej w odniesieniu do powyższych praktyk bądź też dostępne rozwiązania karnoprawne są nieskuteczne lub nieproporcjonalne, rozważyć należy wprowadzenie nowych regulacji karnych. W drodze przeprowadzonej w pracy analizy wykazano, że uzasadnieniem dla tego rodzaju ingerencji karnoprawnej powinna być w pierwszym rzędzie potrzeba zabezpieczenia interesów ogółu społeczeństwa, w tym zdrowia publicznego, głównie w drodze wprowadzania zakazów karnych wszędzie tam, gdzie chodzi właśnie o zachowania pozostające na swoistym przedpolu tych związanych ze stosowaniem doping w sporcie zawodnika lub przez niego samego. Mowa o formach produkcji oraz dystrybucji substancji zabronionych. Brak jest natomiast uzasadnienia merytorycznego dla ochrony karnoprawnej tych wartości, które pozostają wyłącznie powiązane z uczciwością rywalizacji sportowej. Odmienne założenie stwarzałoby bowiem perspektywę niemal nieograniczonej

kryminalizacji opartej o potrzebę reakcji w tych wszystkich przypadkach, w których naruszane są wartości o charakterze moralno-etycznym. Tym samym krytycznie należy ocenić propozycje wprowadzania karalności w odniesieniu do zachowań polegających przede wszystkim na udzielaniu dopingu zawodnikowi za jego zgodą bądź też stosowaniu go wobec siebie samego, co ma miejsce w niektórych obcych porządkach prawnych. Z ostrożnością należy też oceniać rozwiązania karnoprawne bazujące na założeniu zapewnienia ochrony życia i zdrowia zawodnika, skoro w wystarczającym na ogół zakresie gwarantują ją ogólne regulacje karne typizujące przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu. Krytycznie powinna również wybrzmiewać ocena tych konstrukcji karnoprawnych, których wprowadzanie stanowi w istocie przykład marginalnej kryminalizacji, odnoszącej się do zachowań rzadkich w praktyce bądź też pozostających poza głównym obszarem zjawiska dopingu w sporcie. Dotyczy to w znacznej mierze przestępstw stypizowanych w art. 48 ust. 1 i 2 DopingU, a więc podawania substancji zabronionej małoletniemu zawodnikowi oraz podawania jej zawodnikowi bez jego wiedzy. Zdecydowanie bardziej pozytywnie ocenić natomiast trzeba rozwiązania przyjęte na gruncie art. 49 ust. 1-3 DopingU, gwarantujące reakcję karną pozostającą wprawdzie na wyraźnym przedpolu praktyk dopingowych, niemniej uzasadnioną z uwagi na ich specyfikę, w tym powiązanie z przestępczością zorganizowaną, a także zagrożenie dla interesów ogółu społeczeństwa.

W drodze zawartych w pracy wniosków stwierdzono, że przyjęty w Polsce model reakcji karnej na zjawisko dopingu w sporcie ma charakter umiarkowany, uwydatniając ostrożne podejście ustawodawcy do potrzeby tego typu ingerencji. Nie krytykując takiego założenia należy jednak wskazać, że analiza jego struktury, w tym znamion powołanych typów przestępstw z art. 48 ust. 1-2 oraz art. 49 ust. 1-3 DopingU, przy uwzględnieniu możliwości reakcji za pomocą unormowań karnoprawnych funkcjonujących poza wskazanymi przepisami DopingU, nie pozwala mu nadać przymiotu kompleksowości. W szczególności trzeba wskazać na brak merytorycznego uzasadnienia dla interwencji karnoprawnej wyłącznie w odniesieniu do wybranych typów zachowań, przy pominięciu tych z nich, które dotyczą głównie różnych form wytwarzania substancji zabronionych. Przedmiot ochrony w zakresie powołanych na gruncie przepisów DopingU typów przestępstw nakazuje zarazem krytycznie odnieść się do uczynienia przedmiotem takich czynów wyłącznie wybranych kategorii substancji zabronionych, tj. określonych w grupie S1, S2 oraz S4 załącznika Nr 1 do Konwencji Antydopingowej UNESCO. W obrębie przestępstw z art. 48 ust. 1 i 2 DopingU karalnością należy objąć zachowania zrelacjonowane do każdej substancji zabronionej oraz metody zabronionej określonej w

w.w załączniku. Z kolei w zakresie regulacji art. 49 ust. 1–3 DopingU postulować należy wskazanie na wszystkie kategorie tego typu substancji.

Osiągnięte cele badawcze pozwoliły też uznać, że przyjęty w Polsce model reakcji karnej na zjawisko dopingu w sporcie ma charakter niespójny. Uzasadnieniem takiego wniosku może być między innymi wskazanie w pracy na liczne przypadki potencjalnych kolizji pomiędzy przepisami karnymi DopingU oraz innych ustaw szczególnych. Ich konsekwencje utożsamiać należy nie tylko z praktycznymi problemami ich stosowania, ale też z faktem, że niejednokrotnie omawiane regulacje art. 48 ust. 1-2 oraz art. 49 ust. 1-3 DopingU nie znajdują zastosowania w przypadkach opisanych w ich dyspozycjach z uwagi na nadrzędny charakter innych przepisów karnych (np. art. 125 ust. 1 lub ust. 2 pkt 3 PrFarmU). Zarzut niespójności jest również zasadny jeśli zważyć na omówione w pracy potrzeby zmian normatywnych w obrębie odesłań do przepisów PrFarmU, zawartych na gruncie regulacji art. 49 ust. 1-3 DopingU. Wreszcie należy go wyraźnie odnieść do problemu zagrożenia karnego. Negatywnie należy wszakże ocenić przyjęcie tożsamych granic w tym zakresie w odniesieniu do czynów o różnym zupełnie ciężarze gatunkowym w obrębie regulacji art. 48 ust. 1-2 oraz art. 49 ust. 1-3 DopingU. Zresztą ich zrelacjonowanie względem kar grożących za praktyki dopingowe na podstawie przepisów karnych funkcjonujących poza DopingU może tylko potwierdzać zasadność takiego wniosku. W obrębie tej płaszczyzny problemowej realia praktyczne omawianego zjawiska nakazują jednocześnie rozważenie wprowadzenia odrębnej podstawy prawnej orzekania instytucji przepadku, a także możliwości powołania instrumentów odpowiedzialności podmiotów zbiorowych.

Zaprezentowane w pracy wnioski w warstwie *lex lata* i *lex ferenda* posiadają istotny walor praktyczny. Ilość spraw karnych mających za przedmiot zachowania opisane w art. 48 ust. 1-2 oraz art. 49 ust. 1-3 DopingU jest do tej pory w Polsce niewielka. Można zakładać, posiłkując się choćby wiedzą i doświadczeniami praktycznymi w zakresie znacznej ilości rozpoznawanych przez Polską Agencję Antydopingową spraw dyscyplinarnych związanych z dopingiem w sporcie, że nie jest to jednak wynikiem rzeczywistej liczby tego typu praktyk, lecz szeregu czynników obiektywnych. Należy do nich między innymi zaliczyć brak świadomości organów ścigania co do funkcjonowania regulacji karnych na gruncie DopingU, niewielkie ich zaangażowanie i brak właściwych kwalifikacji do prowadzenia tego typu spraw oraz problemy współpracy takich podmiotów z tymi funkcjonującymi na rynku sportowym (w tym organizacjami sportowymi oraz federacjami sportowymi). Co wydaje się oczywiste, podjęta w pracy analiza badawcza nie

mogła jednak w założeniu zmierzać do propozycji zmian oraz wprowadzenia usprawnień w powyższym zakresie. Zrealizowanie jej zasadniczych celów na gruncie niniejszego opracowania, związanych z ustaleniem potrzeby i zakresu ewentualnej ingerencji karnoprawnej, pozwoliło na rozstrzygnięcie szeregu wątpliwości natury *stricte* teoretycznej, a zarazem w drodze przeprowadzonej analizy funkcjonujących w Polsce regulacji karnych dało szansę skonstruowania wniosków związanych z ich interpretacją. Mogą one bez wątpienia zostać wykorzystane w toku praktycznego stosowania omawianych w pracy przepisów karnych i rozstrzygania problemów związanych z podjętą tematyką badawczą. Autorowi opracowania przyświecało wszakże jednocześnie założenie osiągnięcia celu w postaci intensyfikacji zainteresowania nią, głównie w doktrynie prawa karnego oraz prawa sportowego, a w efekcie rozwijania w literaturze podjętego kierunku badawczego, w który niniejsza praca stara się wpisywać.

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Moje zainteresowania naukowe po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych koncentrują się wokół kilku zasadniczych nurtów badawczych. Pierwszy z nich związany jest z problematyką prawa sportowego. W tym zakresie realizowane inicjatywy naukowe odnoszą się do dwóch obszarów. Dotyczą wszakże nie tylko kwestii zaangażowania prawa karnego dla zwalczania patologii współczesnego sportu. Przeprowadzono bowiem również obszerne badania nad prawem sportowym jako osobną dziedziną prawa. W ramach drugiego kierunku badawczego skupiono się natomiast na zagadnieniach ochrony (w tym karnoprawnej) informacji niejawnych, co stanowi kontynuację badań podjętych przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora nauk prawnych.

Prócz wspomnianych dwóch głównych nurtów badawczych przedmiotem działalności naukowej uczyniono kilka innych obszarów. Po pierwsze, kontynuowano zainteresowanie problematyką środków karnych, w szczególności nawiązki i świadczenia pieniężnego. Po drugie, rozważania naukowe dotyczyły tematyki przestępstw i wykroczeń o charakterze komunikacyjnym. Po trzecie, w ramach nowego kierunku badaniami objęto problemy związane z wielokulturowością społeczeństwa z perspektywy prawa karnego.

Niezależnie od powyższego realizowano działalność naukową i publikacyjną w zakresie opracowań o charakterze komentatorskim, podręcznikowym i dydaktycznym.

Badania naukowe w nakreślonych wyżej obszarach prowadzone były zarówno w kraju, jak i podczas pobytu w zagranicznych ośrodkach naukowych, m.in. w Anglii (Faculty of Law University of Cambridge, 20-27 stycznia 2015 r.), Holandii (Asser Institute, Sports Law Centre w Hadze, 10-20 maja 2017 r.) oraz Hiszpanii (ISDE- Higher Institute of Law and Economics Law Business School w Madrycie, 2-10 września 2017 r.). Zostały one zdyskontowane w postaci dorobku obejmującego liczne publikacje naukowe, a także w płaszczyźnie organizacyjnej i dydaktycznej. Wywarły również wpływ na poglądy wyrażane w literaturze oraz praktykę orzeczniczą.

- **Kierunek badawczy: prawo karne a sport**

Badania naukowe realizowane przeze mnie po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych skoncentrowały się w znacznej mierze na zagadnieniach zasadności i zasięgu ingerencji karnoprawnej w celu zwalczania patologii współczesnego sportu. Objęły one między innymi problemy zapobiegania praktykom polegającym na różnych formach manipulowania przebiegiem lub wynikami sportowej rywalizacji, nie tylko w postaci zachowań o charakterze korupcyjnym. Tak ukierunkowane prace badawcze uległy istotnej intensyfikacji w okresie mojego udziału w charakterze eksperta Rady Europy w programach: „Keep Crime out of sport. Together against criminal manipulations of sports competitions” (Wspólny Program Komisji Europejskiej oraz Rady Europy, 2016-2017) oraz „Keep Crime out of sport plus. Honour the game” (Wspólny Program Komisji Europejskiej oraz Rady Europy, 2018-2021), a także współpracy z agendami zajmującymi się zwalczaniem wspomnianego procederu (m.in. CSCF- Foundation for Sport Integrity). Pokłosem tego typu zainteresowań naukowych oraz współdziałania na polu międzynarodowym stało się m.in. zorganizowanie konferencji naukowej nt. „Sport a przestępczość zorganizowana” (Toruń, 16-17 marca 2017 r.), a także opublikowanie monografii pt. „Sport a przestępczość zorganizowana” (red. M. Leciak, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2018, s. 1-138). Będąc pracą zbiorową autorów z Polski i zagranicy stanowi ona pierwszą w krajowym piśmiennictwie próbę zdiagnozowania i omówienia problemów związanych z zaangażowaniem zorganizowanych grup przestępczych w świecie sportu. Zawarte w pracy analizy- głównie o charakterze

karnoprawnym i kryminologicznym- odnoszą się m.in. do kwestii manipulowania wynikami sportowej rywalizacji, przestępczości związanej z dopingiem w sporcie, zachowaniami kibiców, produkcją i handlem podrabianymi artykułami sportowymi oraz wpływu zorganizowanych grup przestępczych na rynek transferów zawodników w sporcie. Zajmując się tego typu problematyką występowałem jednocześnie kilkakrotnie z referatem na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych (np. Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. „Przeciwdziałanie Manipulowaniu Zawodami Sportowymi”, Warszawa 17 listopada 2017 r., Ministerstwo Sportu i Turystyki, referat: „Manipulowanie zawodami sportowymi jako obszar działania zorganizowanej przestępczości; V Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Jakość w sporcie”, Wrocław 21 kwietnia 2017 r., Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, referat: „Hazard w sporcie- współczesne zagrożenia dla widowiska sportowego”) oraz współorganizowałem i prowadziłem Międzynarodowe Seminarium Rady Europy nt. „Zwalczanie manipulowania wynikami rywalizacji sportowej”, w ramach koordynowanego przez Radę Europy światowego projektu „Keep Crime out of Sport Plus” (Warszawa 10-11 września 2018 r.).

W obrębie omawianego nurtu badawczego zajmowałem się również szeroko tematyką zwalczania zjawiska doping w sporcie za pomocą instrumentów prawa karnego. Także w tym obszarze prowadzone badania miały charakter pionierski z uwagi na brak zaawansowanych merytorycznie form wypowiedzi naukowej na ten temat w polskim piśmiennictwie. Ich efektem jest monografia pt. „Doping w sporcie i jego prawnokarne oceny” (Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2021, s. 1-348), a także artykuły naukowe (m.in. M. Leciak, Zagrożenie przestępczością zorganizowaną jako uzasadnienie kryminalizacji doping w sporcie, *Prawo i Więzy*, 2021, nr 4, s. 326-341; M. Leciak, *Image enhancing drugs* w sporcie: analiza zjawiska i karnoprawnych środków jego zwalczania, *Studia Iuridica Toruniensia*, 2021, nr 29, s. 157-176) oraz udział w opracowaniach zbiorowych (M. Leciak, Prawo karne wobec problemu doping w sporcie [w:] *Problemy kultury fizycznej: aspekty ekonomiczne, prawne, pedagogiczne*, red. M. Tomanek, Sz. Raniszewski, Bydgoszcz, Fundacja Akademia Sportu i Nauki, 2015, s. 259-268; M. Leciak, Przepięstwa dopingowe w sporcie [w:] *Leksykon prawa sportowego. 100 podstawowych pojęć*, red. M. Leciak, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2017, s. 177-179; M. Leciak, Przepięstwa związane z dopingiem w sporcie. Uwagi przy wsparciu analizy prawno-porównawczej [w:] *Prawo sportowe*, red. D. Wetoszka, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2018, s. 65-81). Do wskazanej tematyki odnosiły się też moje liczne wystąpienia w trakcie krajowych oraz międzynarodowych konferencji naukowych (np. IV

Ogólnopolska Konferencja Prawa Sportowego „Prawo sportowe w Europie i na świecie. W poszukiwaniu najlepszych wzorców”, Gdańsk 24 kwietnia 2015 r., Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego, referat: „Zwalczanie dopingu w sporcie- próba uzasadnienia reakcji karnej przy wsparciu analizy prawnoporównawczej”; Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. „Komparatystyka prawnicza - wiele dziedzin, wiele rozwiązań prawnych”, Toruń, 22 - 24 kwietnia 2015 r., Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, referat: „Formy reakcji karnej na zjawisko dopingu w sporcie w świetle analizy prawnoporównawczej”).

Moje zainteresowania badawcze w omawianym obszarze objęły także zagadnienia ochrony karnoprawnej symboliki sportowej (m.in. M. Leciak, Symbolika olimpijska jako przedmiot ochrony karnoprawnej [w:] Problemy wymiaru sprawiedliwości karnej. Księga Jubileuszowa Profesora Jana Skupińskiego, red. A. Błachnio-Parzych, J. Jakubowska-Hara, J. Kosonoga, H. Kuczyńska, Warszawa, Wolters Kluwer Polska, 2013, s. 267-278), zjawiska *ticket scalping* (M. Leciak, *Ticket scalping* w sporcie. Współczesne zagrożenia oraz zasadność i perspektywy reakcji karnej, Archiwum Kryminologii, 2019, nr 1, s. 439-463), zasadności kryminalizacji określonych zachowań związanych z uprawianiem narciarstwa (M. Leciak, Przepięstwa i wykroczenia narciarskie. Uwagi w świetle ustawy z dnia 18 sierpnia 2001 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich [w:] Profesor Marian Cieślak: osoba, dzieło, kontynuacje, red. W. Cieślak, S. Steinborn, Warszawa, Wolters Kluwer Business, 2013, s. 295-314; M. Leciak, Criminal law for ski slopes in Poland, Ekonomia i Prawo, 2014, nr 4, s. 483-497), a także aspektów karnoprawnych działalności alpinistycznej (M. Leciak, Prawnokarne aspekty uprawiania alpinizmu [w:] Nauki penalne wobec szybkich przemian socjokulturowych. Księga Jubileuszowa Profesora Mariana Filara. T. 1, red. A. Adamski, J. Bojarski, P. Chrzczonowicz, M. Leciak, Toruń, Wydawnictwo Adam Marszałek, 2012, s. 372-289) oraz wyścigów konnych (M. Leciak, O karnoprawnej regulacji wyścigów konnych w Polsce, Wojskowy Przegląd Prawniczy, 2013, nr 3, s. 68-81).

- **Kierunek badawczy: prawo sportowe**

Silnie sprzężone merytorycznie z zaprezentowanym powyżej kierunkiem badawczym pozostaje moje zainteresowanie tematyką prawa sportowego jako odrębnej dziedziny prawa oraz wybranych problemów prawnych z nią związanych. Znalazło one

swoje odzwierciedlenie w licznych publikacjach naukowych. Jestem zarazem redaktorem naukowym kilku opracowań zbiorowych.

Praca pt. „Prawo sportowe. Skrypty Becka” (red. M. Leciak, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2018, s. 1-458) stanowi pierwsze w polskiej literaturze opracowanie o charakterze podręcznikowym, będące kompleksowym kompendium wiedzy z zakresu prawa sportowego, porządkującym problemy nie będące dotąd przedmiotem głębszej refleksji naukowej w krajowej literaturze. Prócz redakcji naukowej jestem autorem 9 rozdziałów w tym opracowaniu. Poglądy w nim zawarte pozostają często przywoływane w piśmiennictwie (np. M. Biliński, Sport elektroniczny. Charakter prawny, Warszawa 2021; P. Wyszynska- Ślufińska, Odpowiedzialność cywilna w sporcie w perspektywie prawnoporównawczej, Warszawa 2022; A. Wach, Ewolucja konstrukcji arbitrażu sportowego, Polski Proces Cywilny 2020, nr 2; W. Górny, Zakres prawa sportowego - analiza zjawiska, Przegląd Prawa Publicznego 2018, nr 9). Podobny charakter można przypisać pracy pt. „Leksykon prawa sportowego. 100 podstawowych pojęć” (red. M. Leciak, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2017, s. 1-284), której jestem redaktorem naukowym, będąc jednocześnie autorem 19 haseł.

Dodatkowo pozostaje współredaktorem naukowym pierwszego w krajowym piśmiennictwie opracowania monograficznego, mającego za przedmiot prawne problemy sportów elektronicznych (E-sport. Aspekty prawne, red. Ł. Klimczyk, M. Leciak, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2020, s. 1-152), na gruncie którego podjęto tematykę ram prawnych działalności e-sportowej, zatrudnienia, ochrony własności intelektualnej, walki z dopingiem oraz podatków w e-sporcie.

Jestem poza tym redaktorem naukowym wspomnianej pracy pt. „Sport a przestępczość zorganizowana” (red. M. Leciak, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2018, s. 1-138).

Odrębne badania naukowe prowadziłem zarazem w odniesieniu do problematyki odpowiedzialności dyscyplinarnej w sporcie. Ich efektem stała się redakcja naukowa książki pt. „Odpowiedzialność dyscyplinarna w sporcie. Aktualne problemy prawne” (red. M. Leciak, Toruń, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, 2016, s. 1-168), a także udział w opracowaniach zbiorowych (m.in. M. Leciak, Odpowiedzialność dyscyplinarna studentów za czyny popełnione w związku z uprawianiem sportu [w:] Sport w szkole wyższej. Aspekty formalno-prawne, red. J. Kosowski, Lublin, Towarzystwo Wydawnictw Naukowych Libropolis, 2018, s. 337-352; M. Leciak, Charakter prawny odpowiedzialności dyscyplinarnej w sporcie. Uwagi w

świetle nowelizacji ustawy o sporcie [w:] Odpowiedzialność dyscyplinarna w sporcie. Aktualne problemy prawne, red. M. Leciak, Toruń, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, 2016, s. 11-23).

Dodatkowo jestem autorem pracy pt. „Polskie piśmiennictwo prawno-sportowe” w ramach udziału w opracowaniu zbiorowym nt. „Polskie Towarzystwo Prawa Sportowego w kontekście kształtowania się polskiego prawa sportowego” (red. A.J. Szwarc, Poznań, Wydawnictwo Nauka i Innowacje, 2019, s. 87-101), artykułu recenzyjnego (M. Leciak, Artykuł recenzyjny: S. Fundowicz, Prawo sportowe, Warszawa 2013, Prokuratura i Prawo, 2015, nr 4, s. 172-177) oraz sprawozdania z konferencji naukowej (M. Leciak, Sprawozdanie: Odpowiedzialność dyscyplinarna w sporcie - w poszukiwaniu idealnego modelu (Ogólnopolska Konferencja Naukowa, Toruń, 16.04.2015 r.), Państwo i Prawo, 2016, nr 5, s. 114-116).

Pracę naukową w powyższym zakresie udaje mi się łączyć z zatrudnieniem w organach sportowego wymiaru sprawiedliwości. Jestem bowiem członkiem (sędzią) Panelu Dyscyplinarnego działającego przy Polskiej Agencji Antydopingowej, który zajmuje się orzekaniem w sprawach dyscyplinarnych związanych z dopingiem w sporcie w Polsce, a także sędzią (arbitrem) Sądu Polubownego Związku Piłki Ręcznej w Polsce.

Od dłuższego czasu realizuję współpracę międzynarodową, w tym z Asser Institute, Sports Law Centre w Hadze oraz jako ekspert krajowy w ramach programu „Berkeley Global Society – Entertainment and Sport Institute Research project in partnership with the Council of Europe Programme for Human Rights Education for Legal Professionals (HELP Programme), Assessing the nature and relevance of human rights issues in the cases related to sport in national courts”.

Opisane wyżej zainteresowania naukowe łączą z działalnością organizacyjną i dydaktyczną. Od 2013 r. jestem opiekunem Koła Naukowego Prawa Sportowego *Lex Sportiva* działającego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, a zarazem redaktorem naukowym pierwszego w Polsce czasopisma prawa sportowego- *Lex Sportiva*. Od 2011 r. prowadzę na Wydziale Prawa i Administracji UMK w Toruniu wykłady nt. „Prawo sportowe” oraz „Sportowe prawo karne”. W ramach prowadzonej kancelarii prawnej (LECIAK- Kancelaria Prawna) prowadzę obsługę prawną zawodników i klubów sportowych.

Aktualnie realizuje dwa projekty naukowe odnoszące się do problematyki prawa sportowego (grant Ministerstwa Edukacji i Nauki <<SONP/SP/546996/2022>> pt. „Sport w świetle wyzwań współczesności” w ramach programu „Społeczna odpowiedzialność

nauki – Popularyzacja nauki i promocja sportu”, lipiec 2022 r.- grudzień 2023 r.; grant WPIA UMK na wspólny projekt naukowy pracowników naukowych oraz doktorantów WPIA UMK w Toruniu pt. „Wpływ Covid-19 oraz współczesnych konfliktów zbrojnych na regulacje prawne w obszarze sportu”, czerwiec- grudzień 2022 r.).

- **Kierunek badawczy: karnoprawna ochrona informacji niejawnych**

Całkowicie osobny nurt badawczy realizowany przeze mnie zarówno przed jak i po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych dotyczy problematyki ochrony informacji niejawnych, a w szczególności ich ochrony na gruncie prawa karnego materialnego. Stała się ona przedmiotem wielu opracowań naukowych mojego autorstwa. W pierwszym rzędzie wskazać trzeba na monografię pt. „Tajemnica państwowa i jej ochrona w prawie karnym materialnym i procesie karnym”, Toruń, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, 2009, s. 1-423. Stanowi ona poprawioną i częściowo zmodyfikowaną wersję rozprawy doktorskiej. Zasadniczym celem tej pracy była analiza problemów ochrony tajemnicy państwowej na gruncie przepisów prawa karnego materialnego, a także funkcjonowania i skuteczności mechanizmów o charakterze karnoprosesowym, mających służyć jej zabezpieczeniu w toku postępowania karnego. Pomimo doniosłości praktycznej tak nakreślonych obszarów badawczych nie były one wcześniej przedmiotem pogłębionych rozważań w literaturze przedmiotu. Opracowanie spotkało się z przychylną oceną i recenzjami w piśmiennictwie (m.in. Z. Kwiatkowski, Recenzja: M. Leciak, Tajemnica państwowa i jej ochrona w prawie karnym materialnym i procesie karnym, Toruń 2009, *Ius Novum*, 2010, nr 1, s. 141-149). Było przy tym wielokrotnie przywoływane w komentarzach (m.in. P. Hofmański, Art. 225 KPK [w:] Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz, red. P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2011; D. Gruszecka, Art. 179 KPK [w:] Kodeks postępowania karnego. Komentarz, red. J. Skorupka, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2021; P. Gensikowski, Art. 179 KPK [w:] Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz, red. D. Drajewicz, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2020; S. Hoc, Art. 265 KK [w:] Kodeks karny. Komentarz, red. R.A. Stefański, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2020; G. Hałas, Art. 265 KK [w:] Kodeks karny. Komentarz, red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2021; A. Sakowicz, Art. 265 KK [w:] Kodeks karny. T. II, Komentarz, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2017; A. Błachnio-Parzych, Art. 179 [w:] Ustawa o obrocie

instrumentami finansowymi. Komentarz, red. M. Wierzbowski, L. Sobolewski, P. Wajda, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2018), systemach prawa (m.in. B. Kunicka-Michalska, Art. 265 KK [w:] System Prawa Karnego. Tom VIII, Przepisy przeciwko państwu i dobrom zbiorowym, red. L. Gardocki, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2018), monografiach (m.in. P. Korycińska-Rządca, Ochrona tajemnic strony postępowania antymonopolowego w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2020; J. Skorupka, A. Drozd, Nowe spojrzenie na model zakazów dowodowych w procesie karnym, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2015) oraz artykułach naukowych (m.in. P. Rogoziński, Dopuszczalność i zakres badania przez organ procesowy istnienia przesłanek warunkujących uchylenie się świadka od zeznawania, *Ius Novum*, 2014, nr 1; S. Hoc, Glosa do wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 25 lipca 2017 r. w sprawie M. przeciwko Holandii, skarga nr 2156/10, *Prokuratura i Prawo*, 2019, nr 1).

Na poglądy zawarte we wskazanej monografii powoływał się również Trybunał Konstytucyjny (m.in. postanowienie TK z dnia 26 listopada 2010 r., K 33/09, OTK A 2010, nr 9, poz. 116) oraz Sąd Najwyższy (m.in. uchwała SN z dnia 26 marca 2009 r., I KZP 35/08, OSNKW 2009, nr 5, poz. 33; postanowienie SN z dnia 30 września 2009 r., I KZP 13/09, OSNKW 2009, nr 11, poz. 93). W związku z opublikowaniem omawianej pracy otrzymałem w 2010 r. nagrodę Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Następnie, w związku z uchwaleniem w dniu 5 sierpnia 2010 r. nowej ustawy o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 182, poz. 1228 ze zm.) oraz dokonaną z mocy jej przepisów nowelizacją art. 265 § 1 i art. 266 § 2 KK, przeprowadziłem obszerną analizę nowych rozwiązań normatywnych na gruncie opracowania monograficznego pt. „Karnoprawna ochrona informacji niejawnych. Uwagi w świetle ustawy z dnia 5.8.2010 r. o ochronie informacji niejawnych” (Toruń, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, 2012, s. 1-282).

Poza tym, problematyka ochrony informacji niejawnych w płaszczyźnie prawa karnego materialnego oraz procesowego stała się przedmiotem moich pogłębionych rozważań naukowych w obrębie opracowań zbiorowych (M. Leciak, O przestępstwie wykorzystania tajemnicy państwowej art. 265 § 1 k.k.: uwagi na płaszczyźnie *lex lata* i *lex ferenda* [w:] Reforma prawa karnego: propozycje i komentarze. Księga Pamiątkowa prof. Barbary Kunickiej-Michalskiej, red. J. Jakubowska-Hara, C. Nowak, J. Skupiński, Warszawa, Wydawnictwo Scholar, 2008, s. 126-137; M. Leciak, O granicach odpowiedzialności karnej dziennikarza za przestępstwo ujawnienia tajemnicy państwowej

(art. 265 kk) [w:] Prawo ochrony środowiska i prawo karne. Książka jubileuszowa z okazji 40-lecia pracy naukowej prof. W. Radeckiego, red. H. Lisiecka, Wrocław, Wydawnictwo Prawa Ochrony Środowiska, 2008, s. 279-286; M. Leciak, O nowym systemie prawnokarnej ochronie informacji niejawnych [w:] Tożsamość polskiego prawa karnego, red. S. Pikulski, M. Romańczuk-Grącka, B. Orłowska-Zielińska, Olsztyn, Pracownia Wydawnicza ElSet, 2011, s. 353-369; M. Leciak, Ochrona tajemnicy zawodowej a czynności operacyjno-rozpoznawcze w świetle stanowiska Trybunału Konstytucyjnego z 30 lipca 2014 roku (K 23/11) - wystarczający standard czy ostrożny minimalizm? [w:] Krajowy model regulacji prawnej przetwarzania danych w obszarze monitorowania, wykrywania i zapobiegania przestępstwom <<analiza i ocena po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 30 lipca 2014 roku, K23/11>>, red. Andrzej Adamski, Michał Leciak, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe UKSW, 2015, s. 131-140; M. Leciak, Analiza i ocena przyjętego w krajowym porządku prawnym modelu karnoprawnych ograniczeń jawności w obszarze monitorowania, wykrywania i zapobiegania przestępstwom [w:] Jawność i jej ograniczenia. T. 10. Przeciwdziałanie przestępczości, red. J. Majewski, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2015, s. 107-201; M. Leciak, Dostęp do informacji publicznej w działalności samorządu terytorialnego i jego karnoprawne gwarancje [w:] Samorząd terytorialny i rozwój lokalny: studium monograficzne, red. H. Szczechowicz, Włocławek, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2015, s. 145-156), a także artykułów naukowych (M. Leciak, Definicja legalna tajemnicy państwowej i tajemnicy służbowej w świetle przepisów Konstytucji RP, *Studia Iuridica Toruniensia*, 2009, nr 5, s. 79-91; M. Leciak, Prawnokarne aspekty nowej ustawy o ochronie informacji niejawnej, *Studia Iuridica Toruniensia*, 2011, nr 9, s. 192-214; M. Leciak, Nowe regulacje tajemnic prawnie chronionych w projekcie zmian KPK, *Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury*, 2012, nr 6, s. 5-13; M. Leciak, Artykuł recenzyjny: T. Szewc, Ochrona informacji niejawnych. Komentarz, Warszawa 2007, *Przegląd Sejmowy*, 2008, nr 1, s. 185-189; M. Leciak, Artykuł recenzyjny: I. Stankowska, Ustawa o ochronie informacji niejawnych. Komentarz, Warszawa 2011, *Ius Novum*, 2011, nr 2, s. 174-177) oraz glos do orzeczeń Sądu Najwyższego (M. Leciak, Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2007 r., I KZP 30/06, *Wojskowy Przegląd Prawniczy*, 2008, nr 1, s. 184-191; M. Leciak, Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2009 r., I KZP 35/08, *Prokuratura i Prawo*, 2009, nr 9, s. 159-170).

- **Kierunek badawczy: wybrane środki karne**

Prócz trzech zasadniczych nurtów badawczych, omówionych powyżej, moje zainteresowania naukowe koncentrowały się wokół problematyki wybranych środków karnych, stanowiąc tym samym kontynuację kierunku badawczego realizowanego przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora nauk prawnych. Dotyczą one w szczególności tych z nich, które mają charakter dolegliwości finansowej. Po pierwsze wskazać w tym zakresie trzeba na opracowania o charakterze komentarzowym, do których zaliczyć można autorstwo komentarza do art. 32 KW („Nawiązka”) w: Kodeks wykroczeń. Komentarz, red. P. Daniluk, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2016, s. 202-211. Po drugie, jestem autorem rozdziałów w zbiorowych opracowaniach monograficznych (m.in. M. Leciak, Świadczenie pieniężne jako szczególna forma naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem [w:] Karnomaterialne i procesowe aspekty naprawienia szkody w świetle kodyfikacji karnych z 1997 r. i propozycji ich zmian, red. Z. Cwiakalski, G. Artymiak, Warszawa, Wolters Kluwer Polska, 2010, s. 205-218; M. Leciak, Nawiązka [w:] Leksykon prawa karnego. Część ogólna. 100 podstawowych pojęć, red. P. Daniluk, Warszawa, Wydawnictwo C. H. Beck, 2011, s. 218-226; M. Leciak, Świadczenie pieniężne [w:] Leksykon prawa karnego. Część ogólna. 100 podstawowych pojęć, red. P. Daniluk, Warszawa, Wydawnictwo C. H. Beck, 2011, s. 472-474. M. Leciak, Świadczenie pieniężne [w:] Środki karne, przepadek i środki kompensacyjne w nowelizowanym Kodeksie karnym, red. P. Daniluk, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2017, s. 307-330). Po trzecie, tematyka wskazanych środków karnych była przeze mnie podejmowana na gruncie artykułów naukowych (m.in. M. Leciak, Nawiązka i świadczenie pieniężne po nowelizacji KK i KKW, Wojskowy Przegląd Prawniczy, 2010, nr 4, s. 69-84).

W obrębie powyższego kierunku badawczego mój dorobek publikacyjny obejmuje również opracowania mające za przedmiot problematykę innych środków karnych. Wskazać przede wszystkim można na rozdziały w opracowaniach zbiorowych (M. Leciak, Nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym [w:] Leksykon prawa karnego. Część ogólna. 100 podstawowych pojęć, red. P. Daniluk, Warszawa, Wydawnictwo C. H. Beck, 2011, s. 213-218; M. Leciak, Pozbawienie praw publicznych [w:] Leksykon prawa karnego. Część ogólna. 100 podstawowych pojęć, red. P. Daniluk, Warszawa, Wydawnictwo C. H. Beck, 2011, s. 333-337; M. Leciak, Zakaz prowadzenia pojazdów [w:] Leksykon prawa karnego. Część ogólna. 100 podstawowych pojęć, red. P. Daniluk, Warszawa, Wydawnictwo C. H. Beck, 2011, s. 530-536; M. Leciak,

Podanie wyroku do publicznej wiadomości [w:] Środki karne, przepadek i środki kompensacyjne w znowelizowanym Kodeksie karnym, red. P. Daniluk, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2017, s. 331-355) oraz opracowania mające formę komentarza do przepisów ustawy (M. Leciak, Zakaz prowadzenia pojazdów: art. 29 KW [w:] Kodeks wykroczeń. Komentarz, red. P. Daniluk, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2016, s. 179-191).

- **Kierunek badawczy: przestępstwa i wykroczenia komunikacyjne**

Podobnie, kontynuacja problemów badawczych podejmowanych już wcześniej, tj. przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora nauk prawnych, miała miejsce w obrębie tematyki przestępstw i wykroczeń o charakterze komunikacyjnym. Wskazać w tej mierze można przede wszystkim na artykuły naukowe (M. Leciak, Odpowiedzialność karna za przestępstwa komunikacyjne po nowelizacji kodeksu karnego <<cz. 1>>, *Palestra*, 2011, nr 9-10, s. 100-110; M. Leciak, Odpowiedzialność karna za przestępstwa komunikacyjne po nowelizacji kodeksu karnego <<cz. 2>>, *Palestra*, 2011, nr 11-12, s. 61-69; M. Leciak, J. Bojarski, Transgraniczna wymiana informacji dotyczących przestępstw lub wykroczeń związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego pomiędzy państwami UE. O Projekcie Dyrektywy Parlamentu i Rady, Paragraf na Drodze. Prawne i kryminalistyczne problemy ruchu drogowego, 2012, nr 5, s. 56-68; M. Leciak, Odpowiedzialność za prowadzenie obiektu wodnego w stanie nietrzeźwości lub po użyciu środków odurzających, *Prokuratura i Prawo*, 2013, nr 6, s. 75-89), glosy do orzeczeń Sądu Najwyższego (M. Leciak, Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2009 r., II KK 254/08, *Wojskowy Przegląd Prawniczy*, 2009, nr 4, s. 146-150; M. Leciak, Definicja stanu nietrzeźwości z art. 115 paragr. 16 k.k. i jej interpretacja na gruncie przestępstwa z art. 178a k.k. Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2010 r., IV KK 165/10, *Paragraf na Drodze. Prawne i kryminalistyczne problemy ruchu drogowego*, 2011, nr 5, s. 13-19; M. Leciak, Prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości pomimo orzeczonego uprzednio zakazu jego prowadzenia. Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2011 r., IV KK 291/10, *Paragraf na Drodze. Prawne i kryminalistyczne problemy ruchu drogowego*, 2011, nr 6, s. 5-9) oraz opracowania o charakterze komentarzy do przepisów ustawowych (M. Leciak, Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji: art. 84-103a

KW [w:] Kodeks wykroczeń. Komentarz, red. P. Daniluk, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2016, s. 569-716).

Sprzężone tematycznie z powyższą problematyką pozostają również artykuły naukowe dotyczące problemów o charakterze administracyjnoprawnym związanych z ruchem drogowym (M. Leciak, A. Leszczyńska, Dwugłos w sprawie odpowiedzialności odszkodowawczej państwa jako podstawy zwrotu części opłaty za kartę pojazdu: uwagi w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 stycznia 2006 r., Paragraf na Drodze. Prawne i kryminalistyczne problemy ruchu drogowego, 2008, nr 3, s. 11-37; M. Leciak, Electromobility programme in Poland and the problem of penal response, Ius Novum, 2020, nr 3, s. 38-49).

- **Kierunek badawczy: prawo karne wobec problemów wielokulturowości społeczeństwa**

Zupełnie nowym obszarem moich zainteresowań naukowych stała się tematyka różnicowania kulturowego społeczeństwa z perspektywy potrzeby i zakresu ingerencji instrumentów prawa karnego. Dorobek publikacyjny odnoszący się do tego typu problemów objął zarówno udział w opracowaniach zbiorowych (M. Leciak, J. Bojarski, Polskie interkulturowe prawo karne (?) Niektóre aspekty tzw. obrony przez kulturę [w:] Nauki penalne wobec szybkich przemian socjokulturowych. Księga Jubileuszowa Profesora Mariana Filara. T. 2, red. A. Adamski, J. Bojarski, P. Chrzczonowicz, M. Leciak, Toruń, Wydawnictwo Adam Marszałek, 2012, s. 75-96; M. Leciak, J. Bojarski, Konwencyjna ochrona kobiet przed przemocą [w:] Reformy prawa karnego: w stronę spójności i skuteczności, red. J. Utrat-Milecki, Warszawa, Oficyna Naukowa, 2013, s. 161-177; M. Leciak, Stan przestępczości cudzoziemców w Polsce w dobie tak zwanego kryzysu migracyjnego [w:] Panorama prawnych aspektów wielokulturowości społeczeństwa, red. A. J. Szwarc, Poznań, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, 2017, s. 193-203), jak i artykuły naukowe (M. Leciak, Konflikty międzykulturowe w Polsce w ujęciu karnoprawnym: próba diagnozy problemu, Studia Iuridica Toruniensia, 2014, s. 111-127; M. Leciak, J. Bojarski, Sprawozdanie: Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Prawo karne w warunkach różnorodności kulturowej społeczeństwa”, Toruń, 14 listopada 2013 r., Prokuratura i Prawo, 2014, nr 5, s. 180-183). Powyższe opracowania powstały zarazem w wyniku udziału w licznych projektach i spotkaniach naukowych. Wskazać przykładowo można, że wraz z dr hab. J. Bojarskim, prof. UMK byliśmy organizatorami

Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Prawo karne w warunkach różnorodności kulturowej społeczeństwa” (Toruń, 14 listopada 2013 r.). Realizowaliśmy też kilkuletnią współpracę naukową z Europejskim Ośrodkiem Studiów Penologicznych (Zakład Prawnych i Społecznych Badań Integralnokulturowych Instytutu Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego, kierownik- dr hab. J. Utrat-Milecki, prof. UW), w ramach której uczestniczyliśmy z referatami m.in. w Międzynarodowej Konferencji Naukowej nt. „Kultury penalne. Reformy prawa karnego w Polsce na tle tendencji europejskich i światowych” (Warszawa, 7–8 marca 2013 r.). Wystąpienia naukowe dotyczące omawianej tematyki prezentowaliśmy też w ramach Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej nt. „Panorama prawnych aspektów wielokulturowości społeczeństwa” (Poznań, 20-21 kwietnia 2017 r.) oraz Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z okazji Jubileuszu Profesora Mariana Filara nt. „Nauki penalne wobec szybkich przemian socjokulturowych” (Toruń 8 – 9 października 2012 r.).

- **Inne kierunki badawcze**

Moja działalność badawcza po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych obejmowała też inne płaszczyzny problemowe. Jej efektem są publikacje naukowe, choć w ilości znacznie mniejszej aniżeli w obszarze wyżej omówionych głównych nurtów badawczych.

Po pierwsze należy wskazać na zainteresowanie tematyką wymiany informacji o skazaniach. Zostało ono zapoczątkowane w ramach artykułu naukowego: M. Leciak, Problematyka „Europejskiego Rejestru Skazanych”, *Prokuratura i Prawo*, 2007, nr 4, s. 94-104, a następnie kontynuowane na gruncie opracowań: M. Leciak, J. Bojarski, Transgraniczna wymiana informacji dotyczących przestępstw lub wykroczeń związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego pomiędzy państwami UE. O Projekcie Dyrektywy Parlamentu i Rady, Paragraf na Drodze. Prawne i kryminalistyczne problemy ruchu drogowego, 2012, nr 5, s. 56-68; M. Leciak, Artykuł recenzyjny: C. Stefanou, H. Xanthaki, Towards a European criminal record, *Wojskowy Przegląd Prawniczy*, 2011, vol. 84, nr 1, s. 139-143.

Po drugie, moje wysiłki skoncentrowałem w szerokim zakresie na instytucji przedawnienia w prawie karnym oraz prawie wykroczeń. Znalazło to swój wyraz przede wszystkim w płaszczyźnie opracowań o charakterze komentarzy do Kodeksu karnego oraz

Kodeksu wykroczeń. Jestem bowiem autorem komentarza do art. 101-105 KK (Przedawnienie) [w:] Kodeks karny. Komentarz, red. R.A. Stefański, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, wyd. 1-5, 2011-2020, także w wersji elektronicznej (wyd. 1-26, 2011-2021; Legalis). Podobnie opracowałem komentarz do art. 45 KW (Przedawnienie) [w:] Kodeks wykroczeń. Komentarz, red. P. Daniluk, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, wyd. 1 (2016) i 2 (2019). Wyrażane przeze mnie w powyższych publikacjach poglądy pozostają szeroko przywoływane w piśmiennictwie. Wywarły także wpływ na praktykę orzeczniczą Trybunału Konstytucyjnego (wyrok TK z dnia 16 lipca 2020 r., P 19/19, OTK-A 2020, Nr 32), Sądu Najwyższego (np. wyrok SN z dnia 23 stycznia 2019 r., I KK 13/18, OSNKW 2019, Nr 3, poz. 16; postanowienie SN z dnia 28 marca 2018 r., I KZP 15/17, OSNKW 2018, Nr 6, poz. 43; postanowienie SN z dnia 29 października 2015 r., II KK 288/15) oraz sądów powszechnych.

Wzmiankowanej instytucji poświęciłem też następujące teksty naukowe: M. Leciak, Przedawnienie [w:] Leksykon prawa karnego. Część ogólna. 100 podstawowych pojęć, red. P. Daniluk, Warszawa, Wydawnictwo C. H. Beck, wyd. 1 (2011) i 2 (2016); M. Leciak, P. Daniluk, Statute of limitations in the Polish criminal law, *Journal of Eastern-European Criminal Law*, 2016, s. 150-161.

Po trzecie, moje zainteresowania naukowe koncentrowały się wokół środka w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary. Prócz współorganizacji Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej nt. „Warunkowe zawieszenie wykonania kary w świetle założeń polityki karnej z perspektywy nowelizacji Kodeksu karnego” (Toruń 10 czerwca 2015 r.) stałem się również współredaktorem naukowym monografii pt. „Warunkowe zawieszenie wykonania kary w założeniach nowej polityki karnej”, red. A. Adamski, M. Berent, M. Leciak, Warszawa, Wolters Kluwer, 2016, s. 1-275, a także autorem: M. Leciak, Warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary [w:] Leksykon prawa karnego. Część ogólna. 100 podstawowych pojęć, red. P. Daniluk, Warszawa, Wydawnictwo C. H. Beck, wyd. 1 (2011) i 2 (2016).

Po czwarte, niezależnie od powyższych kierunków badawczych realizowałem działalność naukową i publikacyjną w zakresie opracowań o charakterze podręcznikowym i dydaktycznym. Prócz wspomnianych opracowań o takim charakterze z zakresu prawa sportowego (Prawo sportowe. Skrypty Becka, red. M. Leciak, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2018; Leksykon prawa sportowego. 100 podstawowych pojęć, red. M. Leciak, Warszawa, Wydawnictwo C.H. Beck, 2017) jestem autorem oraz współautorem następujących materiałów dydaktycznych: M. Leciak, Kodeks karny. Część szczególna.

Kazusy, Toruń, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, Toruń, 2010; J. Lachowski, M. Leciak, J. Wojciechowski, Prawo karne w kazusach, Toruń, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, 2016; M. Leciak [w:] Prawo karne materialne. Kazusy, red. J. Lachowski, Wolters Kluwer Polska, 2022, Warszawa.

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.

- **osiągnięcia dydaktyczne oraz popularyzujące naukę**

W trakcie realizowanej od 2005 r. działalności dydaktycznej prowadziłem zajęcia dla studentów w formie ćwiczeń, konwersatoriów, seminariów oraz wykładów. Odbywały się one przede wszystkim na kierunkach: „prawo” (Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu; Europejska Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Warszawie), „doradztwo podatkowe” (Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu), „administracja” (Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu; Europejska Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Warszawie; Bydgoska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa we Włocławku; Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu), „europeistyka” (Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu), „bezpieczeństwo wewnętrzne” (Wydział Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu; Bydgoska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa we Włocławku; Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu), „kierunek lekarski” (Wydział Lekarski Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu), „zdrowie publiczne”, „ratownictwo medyczne”, „pielęgniarstwo”, „fizjoterapia”, „dietetyka”, „kosmetologia” (Wydział Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu; Bydgoska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy).

Powyższe zajęcia dydaktyczne- realizowane na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych- dotyczyły m.in. następujących przedmiotów: prawo karne, prawo wykroczeń, prawo karne skarbowe, postępowanie karne, postępowanie w sprawach o wykroczenia, kryminologia, polityka penitencjarna, ochrona informacji niejawnych, ochrona danych osobowych, ochrona własności intelektualnej, prawo sportowe,

odpowiedzialność dyscyplinarna, odpowiedzialność dyscyplinarna studentów, prawo medyczne. Prowadziłem jednocześnie działalność dydaktyczną na studiach podyplomowych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (m.in. studia podyplomowe w zakresie prawa ochrony danych osobowych; studia podyplomowe w zakresie prawa podatkowego).

W okresie mojego zatrudnienia w Europejskiej Wyższej Szkole Prawa i Administracji w Warszawie, oprócz zajęć w siedzibie w.w uczelni, realizowałem także wykłady dla studentów kierunku „prawo” w jej ośrodkach zamiejscowych, w tym m.in. w Hadze i Brukseli.

Prowadziłem także zajęcia o profilu praktycznym z uczestnikami aplikacji sędziowskiej oraz aplikacji prokuratorskiej z przedmiotu „prawo karne” w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Kraków).

Wielokrotnie przeprowadzałem również szkolenia praktyczne dla różnych grup odbiorców. Po pierwsze były one adresowane do radców prawnych i aplikantów radcowskich, w tym Okręgowej Izby Radców Prawnych w Toruniu. Dotyczyły m.in. tajemnicy zawodowej radcy prawnego, granic wolności wypowiedzi radcy prawnego, zmian w Kodeksie karnym, przestępstw związanych z fakturami VAT. Po drugie, obszarem mojej działalności szkoleniowej była problematyka odpowiedzialności dyscyplinarnej, w tym pracowników szkolnictwa wyższego. Łącznie przeprowadziłem kilkanaście szkoleń o charakterze ogólnopolskim. Po trzecie, realizowałem szkolenia dla lekarzy i pracowników ochrony zdrowia, zatrudnionych tak w publicznych, jak i prywatnych jednostkach. Odnosiły się one do wybranych problemów prawa medycznego, głównie aspektów karnoprawnych. Realizowałem przy tym współpracę z firmami ubezpieczeniowymi, zarówno w płaszczyźnie szkoleniowej, jak i w drodze sporządzanych opinii oraz ekspertyz prawnych. Po czwarte, moja aktywność szkoleniowa odnosiła się do problematyki ochrony, w tym karnoprawnej, informacji niejawnych. Zajęcia te były adresowane do pracowników wymiaru sprawiedliwości karnej oraz Instytutu Pamięci Narodowej. Po piąte, przedmiotem realizowanych przeze mnie szkoleń była tematyka prawa sportowego, zaś ich odbiorcami szeroki krąg odbiorców (m.in. działacze sportowi, trenerzy, zawodnicy itd.).

Zarówno z ramienia OIRP w Toruniu, jak i Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu realizowałem współpracę ze szkołami podstawowymi oraz średnimi w płaszczyźnie dydaktycznej, prowadząc zajęcia praktyczne, wykłady i szkolenia.

- **osiągnięcia organizacyjne**

W płaszczyźnie organizacyjnej warto wskazać na pełnienie przeze mnie szeregu różnych funkcji w strukturach akademickich. W czasie mojego zatrudnienia w Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wykonywałem funkcję członka komisji rekrutacyjnej na Wydziale Nauk o Zdrowiu. Z kolei w okresie pracy na Wydziale Prawa i Administracji tej uczelni w latach 2016-2020 byłem członkiem Rady WPiA. W latach 2017-2018 realizowałem obowiązki członka zespołu Rektora UMK w Toruniu ds. bezpieczeństwa studentów. Od 2016 r. jestem Pełnomocnikiem Dziekana WPiA UMK w Toruniu ds. studenckiego ruchu naukowego. Dodatkowo, od 2013 r. działam aktywnie jako opiekun naukowy Koła Naukowego Prawa Sportowego *Lex Sportiva* WPiA UMK. W okresie 2015-2022 wraz z w.w. Kołem zorganizowałem 8 ogólnopolskich konferencji naukowych, liczne seminaria naukowe, warsztaty prawa sportowego, spotkania z wybranymi gośćmi. Wydawaliśmy również dwumiesięcznik prawa sportowego *Lex Sportiva*. Ponadto w latach 2012-2021 realizowałem obowiązki Rzecznika Dyscyplinarnego UMK ds. studentów i doktorantów. Funkcję Rzecznika Dyscyplinarnego wykonywałem także w okresie mojego zatrudnienia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej we Włocławku. Od wielu lat jestem też jednym z opiekunów w ramach Uniwersyteckiej Poradni Prawnej działającej na WPiA UMK w Toruniu. Brałem również kilkakrotnie udział w organizacji planów zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, współuczestniczyłem w organizacji tzw. dni otwartych WPiA UMK w Toruniu.

W czasie mojego zatrudnienia w Zakładzie Prawa Karnego Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk realizowałem obowiązki sekretarza ds. studiów doktoranckich.

Pełniłem funkcję promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim p. Aksenii Szczepańskiej- Stefaniak (Toruń 2018, promotor główny: dr hab. J. Bojarski, prof. UMK).

7. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6, wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej.

Pracę naukowo-dydaktyczną łączę z praktyką zawodową. W latach 2004-2007 odbyłem aplikację sędziowską w Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy, zakończoną złożeniem egzaminu sędziowskiego. Od 2008 r. jestem wpisany na listę radców prawnych

Okręgowej Izby Radców Prawnych w Toruniu. Prowadzę własną kancelarię prawną (LECIAK- Kancelaria Prawna). Aktywnie uczestniczę przy tym w pracach samorządu zawodowego radców prawnych. W latach 2013-2016 realizowałem obowiązki sędziego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Toruniu. Od 2016 r. pełnię natomiast funkcję Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Toruniu. W 2021 r. jako przedstawiciel Krajowej Rady Radców Prawnych zostałem powołany zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości w skład Komisji Egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości do rozpoznania odwołań od uchwał o wynikach egzaminu radcowskiego.

Moja praktyka zawodowa jest zarazem silnie powiązana z rynkiem sportowym. Prócz obsługi prawnej w ramach kancelarii prawnej i współpracy m.in. z zawodnikami, klubami oraz federacjami sportowymi, jak wyżej wspomniano, pełnię obowiązki członka Panelu Dyscyplinarnego działającego przy Polskiej Agencji Antydopingowej oraz sędziego Sądu Polubownego Związku Piłki Ręcznej w Polsce.

.....
(podpis wnioskodawcy)